

20. JÉZUS SEGÍT LEGYŐZNI A FÉLELMET (Máté 8,23–27)

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(*Felhasznált irodalom:* Biblia magyarázó jegyzetekkel, Budapest, 2010; Jubileumi kommentár, Budapest, 1983; Keresztyén Bibliai Lexikon I-II., Kálvin Kiadó, 2004)

„Mit féltek, ti kicsinyhitűek?” – Jézus csodái mindig messiási jelek. Céljuk nem a hit pótlása valamilyen „kézzelfogható” megtapasztalás által, hanem hitbeli döntés elé állítják az embert. A történetben sem a tanítványok csodába vetett hitét kéri rajtuk számon, amikor kicsinyhitűeknek nevezi őket, hanem azt a hitet, amely bármilyen körülmények közepette Rá tudja magát bízni.

„Majd felkelt, ráparancsolt a szelekre és a tengerre, és nagy csend lett.” – Jézus közbelépésére minden megváltozott. Parancsoló szavában megnyilvánult a Teremtőnek és a természet Urának hatalma. Szavára mind a szél, mind a tenger lecsendesedett. De nem csak a természet, a külső körülmények, hanem a tanítványok lelke is.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

A félelem az egyik alapérzelem, mely arra figyelmeztet bennünket, hogy veszély közeledik. Tárnya lehet racionális és irracionális, attól függően, hogy intenzitása megegyezik-e a valódi veszéllyel, vagy túlzott félelmi reakció mutatkozik-e az adott helyzet veszélyességéhez képest. A félelem, mint érzés, már csecsemőkorban is megjelenik

Iskoláskorban a félelmek abszolút a realitás felé fordulnak (pl. közlekedési baleset, tűz, testi sérülések), a szociális félelmek felerősödnek, melyek közül a leggyakrabban a kortársak el nem fogadásától, a jelentős személyek (szülők, tanárok, fontos rokonok stb.) rosszsorsától, az iskolai követelményeknek való meg nem feleléstől tartanak. A primitív félelmek, fantáziafélelmek, a sötétől való félelem, irreális vadállatoktól való félelem csökken, de értelmetlen állatoktól továbbra is félhetnek, valamint a tömegkommunikáció által közvetített irreális szörnytől való rettegés is megjelenhet/fennmaradhat. Ebben a korban már tudatosan fogják fel a televízióban bemutatott lopásokat, rablásokat, gyilkossági eseteket vagy a mértéktelen drogfogyasztást, ezért óriási a szülők felelőssége, hogy mit engednek megnézni gyermekeiknek.

Tanulmányok mutatják, hogy a kisiskolás gyermekek egyharmada küzd állandóan felbukkanó félelmekkel. Nem véletlen, hogy az üres lakásba hazaérkező gyermek bekapcsolja a televíziót, hogy ne érezze egyedül magát, vagy felkapcsolja a lámpákat, hogy mindent jól lásson és észrevegyen.

- Itt lehet tehát elültetni a szívükbe, hogy Jézus mindig velük van. Nincsenek magukra hagyva a félelmükkel.
- Tanítsuk meg nekik, hogyan lehet megfogalmazni és imádságban mindezt elmondani Istennek. A félelmek kibeszélése már könnyebbséget, megnyugvást ad, hiszen van, aki velük együtt hordozza.
- Különösen is hasznos lehet, ha a hittanoktató bizonyosságot tud tenni előttük. Így tapasztalatot szereznek arról, hogy bizony a felnőttek is megküzdnek a félelmeikkel, de Isten segítségével azok legyőzhetőek.

Bár a félelem olyan érzés, amit minden ember átél, vigyázzunk, ne erre fókuszáljunk csupán. Fontos, hogy a megnyugvás lehetőségét domborítsuk ki élesen. Erre szolgál az elmélyítés során az imádság, majd a feszültségoldó játék, illetve Siklós József verse.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT ÁLLAMI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA ÉS EGYHÁZI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Jézus segít legyőzni a félelmet!

Kognitív cél: Ismerjék fel, hogy Isten akkor is velünk van, amikor félünk.

Affektív cél: Gyakorolják annak a megfogalmazását, milyen érzés keríti őket hatalmába, amikor félni szoktak, és mi jelent számukra megnyugvást.

Pragmatikus cél: Indítsuk el bennük azt a szokást, hogy imádságban bízzák rá magukat Istenre a félelmeikkel.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
- Tudja elmondani a történetet a képek és a szöveg / hittanoktatói kérdések segítségével. - Ismerje és segítséggel értelmezze Máté evangéliuma 8,27 Igéjét. - Aktívan vegyen részt a hittanoktató által kezdeményezett feladatok közös megoldásában illetve a játékokban közös éneklésben, imádkozásban.	- Tudja röviden elmondani a képek és a szöveg segítségével önállóan a történetet. - Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten ismerje és értelmezze Máté evangéliuma 8,27 Igéjét. - Aktívan vegyen részt a hittanoktató által kezdeményezett feladatok közös megoldásában illetve a játékokban közös éneklésben, imádkozásban.

Az óra fő része	Kapcsolódó tevékenység	Felhasznált taneszköz, módszertani javaslatok
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	Ismételjük át a 299. dicséretet Viharcsináló A bibliai történet ismétléséhez töltsünk meg egy tálal vagy lavórt vízzel, és tegyünk bele egy papírhajót. Adjunk minden gyereknek szívószálat. A hittanoktató elbeszéli ismét a történetet. Mikor oda érkezünk, hogy vihar támadt, a szívószálakkal fújjanak a vízre, ami ettől hullámszerűen fog és a hajó hánykolódik majd rajta. Hangsúlyozzuk ki a tanítványok félelmét, és hogy egyedüli megoldásnak azt látják, ha szólunk Jézusnak. Végül Jézus szavára elül a vihar. A gyerekek abbahagyják a víz fújját, és figyeljék meg, miként csendesedik le a víz.	A történet játékos ismétlése. Vigyünk magunkkal nagyméretű szemetes zsákot a tál alá, így megakadályozzuk, hogy vizes legyen a pad vagy a talaj. Nagy létszámú csoportnál több tálal is megtölthetünk, hogy mindenki részt vehessen lökdösés nélkül a „viharcsinálásban”. Anyagszükséglet: Lavór vagy tál, papírhajó, szívószálat, szemetes zsák

	Ahol ezt nem lehet megoldani, hajtogassunk a gyerekekkel papírhajót és tegyük rá kék színű plédre vagy anyagra. Guggoljanak a gyerekek a pléd köré, fogják meg a szélét és a vihar imitálásaként csináljanak a kezükkel hullámzó mozdulatokat. Óvatosan fel is emelhetik a plédet, és úgy mozgathatják. Beszélgessünk a gyerekekkel a tankönyv képei és feladatai segítségével	Anyagszükséglet: Kék színű pléd vagy anyag TKGY 80-81. o. és TKEI 94-95. o.
Feldolgozási javaslat	A félelmet a gyerekek is ismerik, és gyakran küzdenek vele. Beszélgessünk velük a következő dolgokról: ❖ Mitől szoktak félni? Nyugodtan felsorolhatják több félelmüket is. ❖ Kitől szoktak segítséget kérni? ❖ Hogyan szokta őket az a valaki megnyugtatni? Mitől érzik magukat ismét biztonságban? ❖ Mindig tud az a valaki segíteni? Mi szokott történni, ha nincs a közelükben senki? ❖ Jézus mindig velük van, bármikor tud segíteni, ha kérjük. Nem csak a természet erői nyugodtak le Jézus szavára, hanem a tanítványok is. Őket is szeretné megnyugtatni. ❖ Jó, ha a hittanoktató is bizonyosságot tud tenni, hogyan nyugtatta meg őt Jézus, amikor valami miatt félelmet érzett. Hajtogassunk a gyerekekkel papírhajót. (Ha a ráhangolódásban a „száraz” vihart játszottuk, használhatjuk azokat a hajókat.) Rajzolják rá a félelmüket. Adjuk át őket imádságban Istennek és vessük a tenger fenekére őket. (Tegyék őket a pléd alá.) Nagy szél fúj A körben egy játékoson kívül mindenkinek van széke. Ő a nagy szél, és akire „ráfúj”, annak mozdulnia kell. Azt mondja: „Nagy szél fúj mindazokra, akik...” és hozzá kell tenni a meghatározást, például „fekete nadrágot viselnek”, vagy „mindenkire, akinek két füle van”. Akire illik a meghatározás, annak fel kell állnia, és helyet kell cserélnie valakivel. Senki nem ülhet vissza ugyanarra a székre, amelyikről felállt és a mellette levőre sem illik	A kérdések lehetőséget adnak arra, hogy a gyerekek megnyílhassanak, feltárhassák félelmeiket. Egyben lehetőséget ad, hogy a megfogalmazott cél felé terelje a gyermekeket. Terítsünk a földre kék színű plédet, tegyünk rá barna takarót (hajó) és ebben beszélgetünk. Anyagszükséglet: kék és barna színű pléd Az imádság és a hozzá kapcsolódó tevékenység lehetőséget teremt a megnyugvás megtapasztalására. Anyagszükséglet: papír, kék színű pléd Feszültségoldó játék. A játéknál elegendő hely szükséges a mozgáshoz és székek.

	ülni. Ha azt mondja a játékos, hogy „hurrikán”, akkor mindenkinek helyet kell cserélnie. Az általános felfordulásban az állva maradt játékosnak meg kell próbálnia helyet találni magának, s aki állva marad, az lesz a következő "nagy szél". Fel kell hívni a figyelmet arra, hogy nemcsak külső tulajdonságok szerepelhetnek meghatározásként. Azokra is fújjon a szél, akik pl. félnek a sötétben, a kutyáktól, már nem félnek a pókoktól, stb. Vigyázni kell a testi épségére! Aranymondás: „Ne félj, mert én veled vagyok.” Ézsaiás 43,5	Váltakozó hangerőséggel ismétéljük az aranymondást.
Munkáltatás	Munkáltató tankönyv feladatai 4-6. Kézműves munka: Előre elkészített kép nappal, esővel, szivárvánnyal, templommal, iskolával, házakkal. Mindenki rajzolja rá magát. A hozzá megtanítható vers: <i>Siklós József: Boldog tudás</i> Tudom, Jézus szeret engem, éjjel-nappal vigyáz rám, szeme bajban is fölöttem, mint esőben szivárvány. Nem félek hát, boldog vagyok, Jézust én is szeretem, templomban és iskolában, s otthon is Ő van velem.	TKGY 81. o. és TKEI 95. o.
Házi feladat	Munkáltató tankönyv feladatai	

TOVÁBBI ÖTLETEK

A történet képekben:

<http://www.freebibleimages.org/photos/lumo-jesus-storm/>

<http://www.freebibleimages.org/illustrations/yo-jesus-storm/>

<http://www.freebibleimages.org/illustrations/gnpi-043-jesus-storm/>

<http://www.freebibleimages.org/illustrations/ls-jesus-storm/>

<http://www.freebibleimages.org/illustrations/jesus-storm/>

Filmen:

<https://www.youtube.com/watch?v=qMYh5isy7Vs>

Rejts most el:

Szerző: Reuben Morgan
Ford.: Labadics Kriszta

-29- Rejts most el

Rejts most el a szárnyad alá, e-
rős kézzel ta-ka-rij be en-gem, Tenger tómból,
zúg, sü-vít a szél, Te e-melsz fel a vi-har fő-lé.
U-ral-kodsz hullá-mok hab-ja-in,
szí-ve-m nem fé-l, Ben-ned re-mél.
Csak Is-ten-ben bízz én lel-kem,
mert Ő él, nagyobb min-den-nél. Tenger tómból,
szí-ve-m nem fé-l, Benned re-mél.

© copyright: Hillsongs Publishing - adm.: Memoria CopyCare Hungary

(A kép forrása: <http://www.kottacsere.hu/?p=218>)

<https://www.youtube.com/watch?v=VwL8nN0Eo2I>

KÉPELEMZÉSI MÓDSZERTANI SEGÉDLET:

TKGY 80. o. és TKEI 94. o.

A képen látható:

A képen a lecsendesedett tengert látjuk. A hajóban ülők is megnyugodtak, mosolyognak, imádkoznak. Jézus középen áll, áldást, hálaadást fejez ki mozdulatával.

Instrukció a képolvashoz:

- Honnan lehet tudni, hogy a vihar elállt?
- Figyeld meg a tanítványokat, mit fejez ki az arcuk? Miért?
- Mit csinálnak a tanítványok? Miért?
- Mit csinál Jézus?
- Meséld el: amikor nagyon féltél, mit csináltál? Hogyan tudtál megnyugodni?

EGYÉB ÖTLETEK

1. Tengeren hánykolódó hajó

<http://gyerekoldal.reformatus.hu/honlapok/otletar/otlet9/jatek/nyari.htm>

2. Drámapedagógiai játék: jobbra-balra-előre

A játék leírása: Körben állunk. A tenyerünket magunk előtt összetesszük, mint, amikor imádkozunk. A játékvezető kezdi, az összezárt tenyerével a tőle jobbra álló gyerek felé mutathat, vagy a tőle balra álló felé mutathat, vagy bárkire mutathat. A lényeges, hogy a különböző irányokba való mutatáshoz társul egy-egy szó is:

Jobbra mutató: félek

Balra mutató: nem félek

Bármely más gyerekre mutató: imádkozom.

A kezdés után az a gyermek, akire rámutatott a játékvezető, folytatja a játékot valamilyen irányba a megadott szabály szerint. Megjegyzés: jó először próba köröket tartani: Mindenki csak jobbra mutat és mondja félek, a következő körnél mindenki balra mutat és mondja: nem félek, Majd bárkire mutathatunk csak jobbra vagy balra nem és mondjuk imádkozom.

3. Arcjáték

A gyerekek párokba rendeződnek. Az egyik az arckifejezésével próbálja megmutatni az elégedetlenségét, félelmét. A másik gyerek lesz a szinkronhangja. Félelemtől megriadt arc – Félek a vihartól stb. A párok cseréljenek szerepet.

4. Kötélpálya

Eszközök: Spárga, székek, asztalok, víz, vödör, füles kancsó.

A résztvevőket két csapatra osztjuk.

A játékvezető – hittanoktató, elkészít egy akadálypályát a székekből és az asztalokból, majd kifeszít egy kötelet az akadálypálya mentén.

A csapatok feladata, hogy a fülén keresztül madzagra erősített, vízzel teli kancsót maguk után húzzák az akadálypályán. A játékos a pálya végén levő vödörbe beleönti a vizet, az üres kancsóval a pálya elejére fut és átadja a társának. Az megtölti vízzel és elindul vele a pályán. Minden csapatnak ugyanannyi idő álljon a rendelkezésére. Az a csapat a győztes, amelyik a legtöbb vizet gyűjti a vödörbe.

(Forrásanyag: Kollár Zsolt: Játékok könyve III. Szent Gellért Kiadó és Nyomba. 156 old.)

4. Imádságra nevelés

<u>Félelmek a sarokban</u> a) Élethelyzetek Feladatutasítás: Mikor féltetek már? (A hittanoktató 4 élethelyzetet ír fel 4 lapra. Ezeket a lapokat a terem 4 sarkába helyezi el.) b) Imádkozás Feladatutasítás: Járjuk végig ezeket a sarkokat, és minden saroknál imádkozzunk magunkban egy kicsit.	<table> <tr> <td>műfaj</td> <td>kérés</td> </tr> <tr> <td>megfogalmazás</td> <td>hittanosok magukban élethelyzethez kapcsolódva szóban</td> </tr> <tr> <td>imádkozás</td> <td>nincs</td> </tr> <tr> <td>csoport felosztása</td> <td>hittanosok éleltapasztalata</td> </tr> <tr> <td>kapcsolódás</td> <td>óra vége</td> </tr> <tr> <td>hely</td> <td></td> </tr> <tr> <td>fejlesztési terület</td> <td></td> </tr> <tr> <td>hittanosok</td> <td> • tapasztalatokat idéznek fel • körbejárnak • imádkoznak magukban </td> </tr> <tr> <td>hittanoktató</td> <td> • kísér • ír </td> </tr> <tr> <td>eszközök</td> <td> • lapok • elegendő hely </td> </tr> </table>	műfaj	kérés	megfogalmazás	hittanosok magukban élethelyzethez kapcsolódva szóban	imádkozás	nincs	csoport felosztása	hittanosok éleltapasztalata	kapcsolódás	óra vége	hely		fejlesztési terület		hittanosok	• tapasztalatokat idéznek fel • körbejárnak • imádkoznak magukban	hittanoktató	• kísér • ír	eszközök	• lapok • elegendő hely
műfaj	kérés																				
megfogalmazás	hittanosok magukban élethelyzethez kapcsolódva szóban																				
imádkozás	nincs																				
csoport felosztása	hittanosok éleltapasztalata																				
kapcsolódás	óra vége																				
hely																					
fejlesztési terület																					
hittanosok	• tapasztalatokat idéznek fel • körbejárnak • imádkoznak magukban																				
hittanoktató	• kísér • ír																				
eszközök	• lapok • elegendő hely																				

A TÉMÁHOZ FELHASZNÁLHATÓ ÉNEKEK:

Református Énekeskönyv: 158. dicséret: Ha te meg nem tartasz...

Dicsérvétek az Urat: 71. Szívem csendben – kánon

1.
 Szí- vem csend- ben az Úr- ra fi-
 gyel, ki se- gít, Szí- vem
 2.
 csend- ben az Úr- ra fi- gyel, ki se- gít, Szí- vem
 3.
 csend- ben az Úr- ra fi- gyel.

(A kép forrása: https://csecsy.hu/konyvek/enekeskonyv/szivem_csendben_az_urra_figyel)

Dicsérvétek az Urat: 149. Mi segítségünk – kánon